

otázku, nevyhovuje zákonu. Porotní soud, rozhoduje o přípustnosti a o obsahu otázek porotcům, není oprávněn vybrati si a míti zřetel jen na určitou část zodpovídání se obžalovaného nebo výsledků řízení, nýbrž musí vzíti za podklad otázek celkový výsledek zodpovědného výslechu a dokazování; tím méně smí dávatí přednost údajům dřívějším, jež byly za porotního líčení odvolány nebo seslabeny, a naznačovati tak, jak jednotlivá tvrzení a skutečnosti hodnotí a kterým z nich, po případě pokud jim přiznává více důležitosti a dává jim více víry než ostatním.

Nesprávné odůvodnění, proč porotní soud nedal i eventuální otázku na přestupek podle § 20 čís. 2 zák. čís. 241/1922 Sb. z. a n. nepostihuje však skutečnost, zda jest ono rozhodnutí věcně správné čili nic. Porotní soud nebyl podle zákona povinen dáti otázku v onom směru, i když by tu byla in abstracto možnost posuzovati čin stěžovatelův i s jiného hlediska, než jest podkladem obžaloby. Pouhá možnost, právně posuzovati čin odchylně od obžaloby, nezakládá ještě o sobě povinnost porotního soudního sboru, dáti otázku eventuální. Zákonné podmínky pro povinnost soudu dáti ve smyslu § 320 tr. ř. porotcům i otázku na přestupek vyzývání ke smilstvu, byly by v souzeném případě jen (a zmatečnost podle § 344 čís. 6 tr. ř. má na mysli jen porušení této povinnosti), kdyby byly tvrzeny skutečnosti, podle kterých, předpokládajíc jejich pravdivost, spadal by čin obžalovanému za vinu kladený pod předpis § 20 čís. 2 zák. čís. 241/1922 sb. z. a n.; bylo by tudíž třeba, by obžalovaným bylo tvrzeno neb aspoň výsledky řízení přímo napovězeno vědomí stěžovatelovo, že Hildegarda B-ová nedosáhla ještě 16 let. V tom směru, se však obžalovaný vůbec nezodpovídal, ani z ostatních výsledků jednání nevychází nic podobného na jevo. Jeho zodpovídání se, že nevěděl, že Hildegardě B-ové není ještě čtrnáct let, není o sobě ještě tvrzením skutečnosti, pro kterou by skutek obžalovaného měl býti podřazen pod předpis § 20 čís. 2 cit. zák. Obžalovaný tím popíral prostě vinu ve směru obžaloby ze zločinu podle § 127 tr. zák., netvrdil tím však ještě, že podle jeho vědomí nedosáhla Hildegarda B-ová v čase činu věkové hranice stanovené předpisem § 20 čís. 2 zákona. Tvrzení takové skutečnosti nelze dovozovati ani z vědomí jím doznaného, že děvče v době jeho trestných činů navštěvovalo ještě školu. Poněvadž tudíž skutečnost pachatelova vědomí o věku nižším než 16 let nebyla nijak pozitivně tvrzena ani přímo napovězena, nebyl porotní soud podle zákona povinen dáti porotcům eventuální otázku na onen přestupek.

Čís. 3865.

Mdlá schopnost vnímací nebo rozpomínací (značná) jest jen překážkou přísahy (§ 170 čís. 5 tr. ř.), nikoli však i svědeckého výslechu; pro vyloučení ze svědectví ve smyslu § 151 čís. 3 tr. ř. musila by býti zjištěna naprostá nezpůsobilost osoby vypověděti pravdu.

(Rozh. ze dne 8. května 1930, Zm I 769/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po neveřejném ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze jako soudu porotního ze dne 10. června 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva podle § 125 tr. zák.

Důvody :

Zmateční stížnost uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 4 tr. ř. pro domnělé porušení předpisu § 151 čís. 3 tr. ř., podle něhož nesmějí býti pod zmatečností výpovědi slyšeny za svědky osoby, jež v čase, kdy mají svědectví vydati, nejsou pro svůj tělesný nebo duševní stav s to, by vypověděly pravdu. Tvrdí se to o hlavní svědkyni Marii P-ové proto, že byla ve zprávě ústavu pro hluchoněmé, soudními lékaři, i v obžalovacím spise označena za duševně zaostalou, omezenou, slabomyslnou a při opětovných výsleších výpověď o dnu znásilnění měnila, udávajíc nejprve leden 1928, později květen 1927, pak srpen, pak znovu květen a posléze při hlavním přelíčení den 24. prosince v zimě. Tyto poukazy zmateční stížnosti jsou ovšem správné, než přes to nelze duševní stav svědkyně podle všech výsledků provedeného řízení označiti za takový, jaký v onom ustanovení předpokládá zákon jako překážku svědectví. Ze srovnání s ustanovením § 170 čís. 5 tr. ř. vychází, že mdlá schopnost vnímací nebo rozpomínací, jež i tu musí býti značná, jest jen překážkou přísahy, nikoliv však i svědeckého výslechu; pro vyloučení ze svědectví ve smyslu § 151 čís. 3 tr. ř. musila by býti zjištěna naprostá nezpůsobilost osoby vypověděti pravdu, podmíněná stavem a povahou její mysli. Toho však u svědkyně Marie P-ové není.

Čís. 3866.

I devítiletý hoch, který sadaři sbírá a přisvojuje si spadané ovoce, může se podle okolností případu jeviti sadaři jako osoba nebezpečná jeho majetku (§ 93 tr. zák.).

Nebezpečnost osoby pachatelem napadené nedovoluje mu, by při svém zákroku libovolně překročoval meze nutné svépomoci (§§ 19 a 344 obč. zák. a § 2 písm. g) tr. zák.); učinil-li tak, jest zjistiti jeho vědomí o protiprávnosti použitého násilí (vědomí o protiprávnosti předsevzatého jednání, přesahujícího co do vhodnosti použitých prostředků a co do účelnosti nezbytnou potřebu).

(Rozh. ze dne 8. května 1930, Zm I 65/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Čes. Budějovicích ze dne 21. října 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 93 tr. zák. a přestupkem podle § 411 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a uložil nalézacímu soudu, by věc znova projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto